

GEZEGENDE

GEZERKEN

***Hayatımı güzelleştiren, benzersiz ve anlamlı kılan
sevgili eşim şule ve kızım Ceren'e***

BİRKAÇ SÖZ

Çalışma hayatım boyunca işim gereği çok fazla seyahat ettim, haftada dört-beş yolculuk yaptığım olurdu. İş için çok seyahat etmek yorucu ve sıkıcıdır. Yorulmanın çaresi dinlenmek. Sıkılmamak için de çeşitli alışkanlıklar kazanırsın; gazete, kitap, bilgisayar, bulmaca... Ben bunlara ek olarak kısa notlar almayı alışkanlık edindim.

Evden uzakta olduğun zaman bazen aklına birkaç sözcük geliverir. Okuyunca anlamlı bulduğun üç-beş kelime. O andaki duygularını dile getiren bir söz öbeği; bulunduğun ortamda olan biteni kısa yoldan ve hoş bir şekilde özetleyen bir ya da birkaç cümle; ilk kez karşılaştığın ilginç görüntüleri tanımlayan birkaç sözcük...

O anlar çok özel. O anlarda çok mutlu olur, sevinç duyarsın. Sanki o birkaç sözcüğü hep aramışsın da sonunda bulmuşsun gibi. Yolda yürürken çok güzel bir çiçek görmüş gibi hissedersin. Ya da uzun süre görmediğin bir dostuna rastlamış gibi; tuhaf, değişik, güzel bir duygu.

Bir anda boy gösteren o sözcükleri bir yere yazmadan duramazsın. Yazmalısın, yazman şart! Aksi takdirde unutulacaklar. Yok olup gidecekler. Kalem, kağıt bulup karalayırırsın hemen. Artık neye denk gelirse; kağıt peçete, sigara paketinin, kibrit kutusunun yazısız kısımları, gazete, dergi ve kitapların sayfa kenar boşlukları, uçak biniş kartının boş bir köşesi...

Kalem kolayca bulunabiliyor da, en önemli sorun kağıt. Peçeteler her zaman imdadına yetişir; bekleme salonlarında, lokantada, kafeteryada, uçak içinde, otel odasında... Bazen biraz zorlansan da peçete üzerine yazmayı bir şekilde başarırırsın. Hele havayolu şirketlerinin "hatırlı" yolcu salonlarındaki peçeteler! Kalın, besili, kat kat. Yazdığın yazılar dağılmıyor, kolay kolay yırtılmıyor. Tam yazı yazmalık. Bu arada, eğer biniş kartının kenarına yazıyorsan elinde kalacak olan kısma yazsan iyi olur. Görevlinin koparıp kendisinde tutacağı parçaya yazarsan yazdıklarını bir daha göremeyebilirsin.

Sağa sola çiziktirdiğin o üç-beş sözcüğü çok değerli bir hazine gibi korursun. Eve geldiğinde diğerlerinin yanına koyarsın. Bir kavanozun içine, eski bir kitabın arasına ya da annenin işlediği kanaviçelerle süslenmiş raf örtülerinden birinin altına. Haftalar, aylar hatta yıllar geçer. Arada bir oralardan çıkarıp daha başka yerlere, diğerleriyle birlikte bir çantanın iç gözlerinden birine yerleştirirsin mesela.

Yıllar boyunca aldığım bu notları hep biriktirdim. Zaman zaman bulundukları yerden çıkarıp bilgisayara kaydettim onları. Hemen hemen hiç fire vermedim. Zaman içinde olgunlaştılar, eskidiler, yillandılar...

Çalışma hayatımı noktaladıktan sonra notlarımın önemli bir bölümünü tek tek inceledim; birleştirdim, ayırdım, ekledim, çıkardım... Özetle düzenledim. Elinizdeki kitap bu şekilde oluştu. Aralarında seyahatlerim sırasında not olarak değil de şiir olarak yazılmış olanlar da var. Onlar kitaba oldukları gibi girdiler.

Her bir dizeye baktığımda farklı bir anı geliyor aklıma. En çok da bulutlar ve hızla görünüp kaybolan sokak lambası direkleri. Her paragraf bir ülke, her satır bir kent, her sözcük bir meydan, her harf bir insan karaltısı...

Özellikle de çocuklar, dünya çocukları... Başının üzerinde sekiz katlı eşya yükü taşıyan destan bakışlı Afrikalı çocuklar; Puket sokaklarında bedenini pazarlayan kadın görünümlü çocuklar; kırık bacağına alçı yapmaya çalışan sağlık görevlisine durması için yalvaran fırtına gözlü Güney Amerika çocuğu; Paris banliyölerinde manavdan elma aşırın çaresiz bakışlı çocuk; Bingazi-Trablus seferi yapan külüstür uçakta delik deşik koltukların yırtıkları arasından saklambaç oynadığım neşeli çocuk; Seul sokaklarında çevirdiği çemberin içinde takla atan sevimli çocuk...

Seyahatlerim sırasında aldığım notları okudukça üzerinde yıllarca gezindiğim gezegen geliyor gözümün önüne; dengesiz, adaletsiz, ilkesiz, acımasız, yerine göre sahte, yerine göre gerçek düzeniyle dünyamız.

Johannesburg havaalanında müşteri kovalayan taksi sürücülerini; Astoria'da, pasifik kıyısındaki uzun köprülÜ ABD kentinde kış günü dondurma yiyen teyzeleri; Malmö açıklarına demirlemiş kocaman silah gemilerini; Pekin'de aceleyle yenen akşam yemeğinden sarhoş kalkmayı bir şekilde başarmış Batılı firma temsilcisini hatırlıyorum. Yucatan'da ayın ters durduğuna beni ikna etmeye çalışan fırıldak sokak satıcısını; Moskova'nın ortasında bul karayı al parayı oynatan uyanık yeni yetmeyi; büyük bir muz yaprağında pişirdiği enfes yemeği unutamadığım Osakalı balıkçı Shigekazu'yu görür gibi oluyorum. Houston'da bıraktığım bahşışı az bularak bozuklukları arkamdan fırlatan öfkeli garsonu; Gdansk'ta elma şekeri satın aldığım Macar teyzeyi ve daha birçoklarını...

Hepsi de gezegende gezerken tanışıp konuştuğum ya da gördüğüm insanlar... Onları hatırlıyorum çünkü şiirleri oluşturan her kelime, her söz öbeği farklı birini çağırıştırıyor bana. Hayatıma kattıkları için onlara borçlu hissediyorum.

İÇİNDEKİLER

Burada Olsaydın	
Durgun Akıyordu Nil	
Seni Neden Sevdim	
Şatobiryan	
Elinizin Artığı	
Ayakkabı Bilmez Ayakların	
Anlar	
Sende Ben	
Koyunören	
Duruşu Kuytuda Alev	
Nisanlık Zor İş	
Mara Günü	
Kavuşma	
Benim Cerenim Var	
Mitralyöz Bahçesi	
Adam Olmak da Ne ki	
Gönlüm Silme Sonbahar	
Uzaklaşsa Uzaklardan	
Çok Güzel Susuyordu	
Uysal Bir Çocuk Gibiydi Boğaz	
Elvan Elvan	
Sana Çıkıyor Yollarım	
Mukund'un Ödülü	
Bir Yastıkta...	
Kaymaklar Süt Tutar Tutmaz	
Anneler Günü	
Köprülerin Üzerinde Güneş Varken	
Özledim	
Yazar Özgeçmişi	

BURADA OLSAYDIN

burada olsaydın eğer
bu kadar homurdanmazdı eminim
motorları kağnıların
kuşlar
uzak uzak ötüşmezlerdi
özlem dolu ince dallarında
saçlarımdaki ağaçların

belki yine solardı
güneşe uzak yapraklar
çocuk yanlarım
yine büzerdi dudaklarını belki
ama eğer sen
sen burada olsaydın
tutunmazdım şişe mantarlarına
güler geçerdim
şamarlarına aldırılmazdım
köpüklü bardakların

yoğun bir hüznün orta yerindeyken
ve anlamsızlığını düşünüyorken hayatın
sen burada olsan
sesini işitirdim uzaktan
suskun bir Pasifik sabahının feryatları arasında
kelebeği ürkütmek istemez gibi yumuşak
pamuktan bir dokunuş hissederdim omuzlarımda

sevecen bir el saçımı okşardı sanki
derin bir uykuda yiter giderdim
serin bir esinti inerdi yüreğime
dinginliğe erişir
bu kadar dar etmezdim
dünyayı kendime

ah bir burada olsaydın
saçlarını hissederdim ellerimde
yüzümde nefesini duyardım
seni dinlerdim uzun uzun
bırakırdım kendimi
engin sularına hayallerimin
başucuma koyardım
seninle dolu düşlerimi
bu kadar çok özlemezdim
kolay hasretlerimi
hiç söylemediğim türküleri
bu kadar gizlemezdim kendimden
kükremezdim ayrılıklara
bu kadar az gülmezdim
yalnızlıkta kaybolmaz
sığmazdım kalabalığa

şimdi burada olsaydın var ya
sokuluverirdin yanıma
başını omuzuma koyardın
dört bir yanına erişir
sarıp sarmalardım seni
sıcaklığında erirdim
kaybolurdum yörüngesinde saçlarının

DURGUN AKIYORDU NİL

nemli ve sarı bir sıcak vardı
hem Kahire üstünde hem Nil üstünde
esintisine kulak verirken
ara sıra hissedilen rüzgarın
bir taksi şoförü
müşteri kapmaya çabalıyordu
her yanı dökülen arabasına
orta yaşlı bir kadın
oturmuş duvar dibinde ağlıyordu
öylece, kaldırımında
sessiz ve içten
sıcağa aldırmadan
kimseyi umursamadan hem de
hasta çocuğu kucağında

turuncu bir alev yükseliyordu gökyüzüne
hem yerden hem sudan
martılar kanatlarını unutmuşlardı
hiç kalkmıyorlardı çatılardan
Nil çekingen akıyordu
sessiz ve uysal
yeşil ve gri giysiler içinde
yatağını doldurmadan
hem varmış hem de yokmuş gibi çölde
hem dargın hem barışık gibi bir de
beyaz gövdelerini dövüyordu şıkırdım gemilerin
coşkulu bir ya habibi yankılanıyordu
hem yakından hem uzaktan
çokça gemi dolaşıyordu
Nil üzerinde

babasından daha yaşlı bir çocuk
koşturarak yürüyordu peşi sıra
babasının elinde bir eli
ötekinde yırtık pırtık bir oyuncak
sapsarı bir sıcak vardı koyu sarı
hem Kahire üzerinde hem Nil üzerinde
çocuğun yüzünden de sarıydı sıcak
tozlu bir güneşin aydınlığında
seçilebiliyordu uzaktan
çökük yanakları
kaşları çarpıyordu insanın gözüne
bakışları bir de
cin ve alttan bakışları

kasvetli bir sıcak vardı Kahire göklerinde
seyyar satıcılar
susamış, yorgun
ve vazgeçmiş gibi Kahire'den
çıt çıkarmıyorlardı
yakamozlar da sarıydı Nil üzerinde
sıcak gibi
minik minikti dalgalar
bir ördek boyunu aşmıyorlardı

cilveli akıyordu Nil
sanki eşarbını cömert bağlamış köy güzeli
ince ince, adacıklar sunarak Kahire'ye
salınıyordu vura vura
sazlıkların kıyıda birikmiş tortusuna
saçları yapışkan bir yeni yetme
el sallıyordu
Nil üzerinde yola çıkan teknedeki
yavuklusuna

ay çok yaşlı görünüyordu
piramitler üstünde
ön taraftaki devasa heykel
ben sfenksim diye haykırıyordu
iri gözlerini belerterek
beş bin yıldır buradayım
apoleti sökük bir güvenlikçi
bir kaşını yukarı kaldırıyordu yaklaşanlara
biraz uzak durun bakayım

akşamla birlikte
yüzleri düşmüştü iyiden iyiye
umutları tükenen tezgahhtarların
hayalleri tükenmediyse bile
hızları kesilmişti
oradan oraya seğırtten
yalınayak çocukların

ürkek, şaşkın, temkinli
bir oraya bir buraya bakıyordu
kara yağız bir Sudanlı
sanki İstanbul'a ilk kez gelmiş Anadolu insanı
Kahire yelkenleri indirmişti
Nil yorgun akıyordu
buruk akıyordu bir de
buruk ve sessiz, salınarak
gemi turlarının yolcuları
göbek atmaya durmuştu çoktan
kıvrak kıvrak
Kahire'de gün bitmişti

SENİ NEDEN SEVDİM

seni neden mi sevdim
hiç aramadıklarımı buldum sende
ondandır
hiç unutmadıklarımı hatırladım
kuramadığım hayallerim oldun
umutlarım oldun fark etmediğim
sende ben
yarım yanıma tamamladım

kimbilir
belki enginliğe takıldı gönlüm
şakaklarındaki
saçlarına da kapılmış olabilirim
rüzgara uzanıp uçuşan
ya da buğulu bakışlarına, gözlerindeki
gözlerin, ah gözlerin
her biri
ıssız dağ yamaçlarında
kara kavşan

hayata karşı duruşunu sevdim
sakin, kararsız
dinginliği buldum ben sende
su gibi olmayı, hesapsız
aşka dair ne varsa yaşadım
bulduklarımı aramaya başladım
güzel ellerinde

tufana dönüp sırtını
sakin bir limana demirlemek gibi
seni sevmek
şafakta sessizliği dinlemek gibi
alıp yel değirmenlerini arkana
uçan halılarda gezmek gibi

seni neden sevdim biliyor musun
tavuğa balık dediğin için olabilir bak
balığa tavuk
neden olmasın
zaten ayrıntılara takılmamak değil mi bazen
işi oluruna bırakmak değil mi mutluluk

kimbilir belki de
bilinmeyen bir sebep yüzünden sevmişimdir
olur ya
her gün yeni bir yanıt bulmak için
bu soruya

ŞATOBİRYAN

yaprağın kıpırdamadığı sessizlikte
kırmızı bir erken saat
güneş kendini belli etmiş uzakta
şafağın son yarısı
iki gölge yürüyor ağır ağır
her biri bir beden sürüklüyor arkasında
sırtlarında iki boş çuval
iki ekmek kapısı

otelin altından gelip
üstünden gidiyorlar hep
her sabah görüyorum o çuvalları
camın önünden ayrılmıyorum
bakıyorum arkalarından
gözden kayboluncaya kadar
seçmeye çalışarak tüm ayrıntıları

bahçe çitlerinin arkasında
yok oluyorlar birden
artık gittiler derken
ortaya çıkıyorlar belli belirsiz
uzakta, yolun karşısında
hafif bir rampa tırmanıyorlar
sonra kayboluyorlar
tepenin arkasında

kaç zaman yürüdükten sonra bilinmez
belli ki saldırıyorlar sisli boşluğa
acele acele
dalıyorlar kentin çöplüğüne
kağıt, plastik, metal
ne bulurlarsa alıyorlar
iyice ağırlaşıyor çuvallar

otelin içinde hayat
vur patlasın, çal oynasın
kimsenin onları fark ettiği yok
kardeş olmalılar
biri az daha irice sanki
birkaç yaş büyüktür belki
on beş, on altı, taş çatlasın
yirmiye varmamıştır yaşları
aklıma bin türlü şey geliyor
gözümü kırpmadan
dikkatle izlerken onları

mesela
şatobiryan yememişlerdir hiç
anneleri yün eldiven giydirmemiştir ellerine
üstelik
çocukluk aşıları ihmal edilmemiştir kesin
hiç var olmamış ki aşı
nasıl ihmal edilsin

ne bilgisayar oyunu bilirler
ne saklambaç, ne seksek
yarış ederler bazen
düşürmemeye uğraşarak
arkası yırtık ayakkabılarını
katıla katıla gülerek
var güçleriyle koşarken

otelin camlı salonunda
Şalimar bahçelerine karşı
çayımı yudumlarken akşamüstü
yani sırça köşkünden bakarken
arar gözlerim onları
aynı saatte geçeceklerini bilirim
görmeden rahat edemem o çuvalları

derken uzaktan çıkıverirler ortaya
yavaş adımlarla
geldikleri yoldan geri dönerler
kocaman yükleri havalı
yüzleri gözükmeyen hiç
çuvallara gömülü başları

öndeki büyük olan herhalde
ne kadar yol yürüdüklerini düşünürken
yudumlar boğazımda düğümlenir
arkada olanın ayağı aksıyor
çivi mi battı, kimbilir

ELİNİZİN ARTIĞI

masa örtüleri siyah
garson giysileri de
tabaklar, perdeler kapkara
yer halıları da öyle
ne varsa siyaha dönmüş
gölgeleri de siyah insanların
bakışları da
üstlerinde siyah gece elbiseleri
bu gece siyah gecesi

en resmi giysiler içinde herkes
papyon dersin sebil sanki
elini sallasan ellisi
sivuple'nin bini bir paraya
durmadan konuşuyor insanlar
iki-üç cümlede bir
şampanya sıkıştırıyor araya

siyah eldivenli garsonlar
baston yutmuş devlet adamları gibi
oradan oraya koşturuyor
yiyecek dolu tepsiler ellerinde
balık yumurtasıyla süslenmiş
minik et ve peynir parçaları
üstlerine istiridye yerleştirilmiş
ıspanak ve enginar oturtması
her biri tek lokmalık
ana yemek öncesi
iştah açıcı atıştırmalık
bir anda beliriveriyorlar sağdan soldan
boşalıyor tepsiler
henüz üç adım bile atmadan

minik bir okul zili alıyor elinde
yaşı bir garson
herkes masalara geçiyor yavaş yavaş
ayakta verilen resepsiyonun ardından
yemekler a la kart servis
restoran elegan mı elegan
camların dışında
ışıl mı ışıl bir Paris
içimde tuhaf mı tuhaf
isyan mı isyan
karanlık bir his

birkaç masa ötede
saçları briyantinli bir adam
öpücük konduruyor
beyaz bir kadın eline
ayırmadan gözlerinden gözlerini
kadın mahcup bir gülümsemeyle
adama bakıyor kaldırmadan
yolu yarılamiř kirpiklerini

yalayıp giderken karanlık ufku
bulutları aydınlatıyor
bina çatılarında
kuleden yayılan ışık hüzmesi
çiseleyen yağmurun gevşettiği
donmuş bir karanlık asılı
sokak lambalarında

bunca zarafet ve şatafat içinde
yağmur bile kibar yağıyor sanki
damlaların sesi duyuluyor
camlarına vurdukça lokantanın
Eyfel'in ortasındaki

önce karides sökün ediyor
ardından kalamar
aceleye gerek yok
gece yeni başlıyor henüz
ıstakoza daha çok var

dansa kaldırıyor genç bir adam
orta yaşlı bir kadını
kuğular gibi süzülüyorlar
gülerek oturuyorlar sonra
soylu bir alkış yükseliyor
hayran baş hareketleri
ve gülücüklerle doluyor salon
bu arada başka bir dünyada
emirler yağdırıyor bir kıyıda
omuzu apoletli şef garson

uzak masaların birindeki
bir kadın elinden
ışık yansıtıyor bir tek taş
gözünü alıyor herkesin
zarif bir yıldız yanıp sönüyor sanki
sessizlik müziği çalıyor geri planda
işitmek istersen
kulak kesilmelisin

saçları kırılaşmış bir garson
genç olana ders veriyor
keskin bir kaş hareketiyle
genç olanın elindeki tabaklar
irtifa kaybedecek gibi
belli belirsiz sallanıyor
diğer kolunda siyah bir peçete
siyah gömleğin üzerinde
siyah yeleğin altındaki
siyah pantolonun üstündeki
yukarıda
küçük ve narin avizeler
renkli ışıldaklar gibi duruyor
özenle süslenmişler sanki

kuleye yakın yolları görmeye olanak yok
Trocadero seçiliyor uzaktan
bir tarafta Şanzelize ışıkları
kapkara çatılar diğer tarafta

'memnun oldum' lar doluşuyor kulaklarıma
kimin kime dediğini anlamak zor
bunca ihtişama kızdığım için
kendimi azarlıyorum
bilmem kaçınıcı bardağımı yuvarlarken
şatafatlı bir yemeğin ortasındasın
kes sesini diyorum
tıkınmana bak diye de ekliyorum

derken
yemeğin son adımı atılıyor
bütün garsonlar aynı anda
tabak kapaklarını kaldırıyor
oo la la feryatları işitiyor kulaklarım
a'ların üstündeki şapkalar belirgin
muhteşem, muhteşem çığlıkları duyuluyor
garsonlar yorgun ve tedirgin
çatallar bıçaklar işe koyuluyor

vakit gece yarısını çoktan geçti
masalar tırtıklanmış tatlı tabaklarıyla dolu
hızla servis edilmişlerdi
ana yemekler bitince
derken
tam şatafata alışmışken
kaşla göz arasında yani
sona eriyor gece
asansör önünde uzun bir kuyruk
laf yetiştiriyor birbirine
zarif ve soylu topluluk
uğultu kesiliyor birden
doluşuveriyorlar içeriye
asansör gelince

AYAKKABI BİLMEZ AYAKLARIN

kısa ve tıknaz ağaçlar
tek tük, yapayalnız, suskun
ne yaprak var üstlerinde
ne çiçek
cılız bir serçe dolaşıyor dallarda
bilinmedik öyküler anlatıyor
daldan dala sekerek

yollar kördüğüm sanki
ne yöne dönersen dön
aynı yere çıkıyor hepsi
telefon direkleri
çifter çifter sayılıyor
gölgeleriyle birlikte
durmaksızın çalışıyor
sus işareti
bütün portelerde

hüzün çuvalla burada
umutsuz bakış çuvalla
yalvarmaya hazır tüm dudaklar
üzülmek
sıradan bir iş, herkesin ustalaştığı
küfretmek su ekmek katığı

ne anlatacak bir şey var
ne de anlatmakla biter buralar

şu çocuk dokuz yaşında
derisi göz bebeklerinden kara
elleri yara bere dolu
gözleri soru

chipa satıyor okul önlerinde
bir de ciklet
önündeki tezgah boyundan büyük
yamuk yumuk bir teneke kutu oturağı
akşamları bir işi daha var üstelik
kahveci çırağı

yağmursuz bir bulut var gökyüzünde
bir motor geçiyor toz duman
fersiz gözlerle bakıyor yaşlı bir kadın
bir yandan yünleri düzeltiyor
önündeki çıkırığı çeviriyor bir ayağıyla
hayata aldırmadan
tempo tutuyor diğer ayağıyla bir yandan
jongo oynayanlara

okul çocukları ortaya çıkıyor birden
heyecanlanıyor satıcı çocuk
haydi chipa diye bağıırken
sümüğünü çekiyor
özlemini çekiyor yüreğine
belli etmeden

çocuklar karınca gibi
durmak bilmeden koşuyorlar
saçlar bölük bölük
ayaklar yalın
çoğunda önlük var, beyaz yakalı
kirli mi kirli, her yeri yamalı
yine de
ben de imreniyorum hallerine
chipacı çocuk da imreniyor
insan içinden
atıp her şeyi bir tarafa
dünyaya boş verip
seksek oynamalı diyor

iyi yanları da var burada yaşamanın
mesela
ayakkabı bilmez ayakların
tamirci, boyacı peşinde koşmazsın ikide bir
yaşar gidersin bir şekilde
çok şey hayal etmeden
hem, seçenek çok olmadığından
bugün ne yesem derdin de olmaz
çok iyi korunursun obeziteden

giysiye de ihtiyacın yok
etekleri uzun bir gömlek
gövdeni örtsün, yeter
bu devirde bu konfor
ele mi geçer

ANLAR

yeniden başlayabilseydim yaşamaya
aynısının tıpkısını yaşardım
bugüne kadarki hayatımın
noktasına virgülüne dokunmadan hem de
hiçbir anını kaçırmazdım

mükemmel bir hayatım olduğundan değil
vasat bile sayılmaz birçok açıdan
ama ne yaşadıysam
benim kararım
her seçim bana ait
her yanlışın sebebi benim
çok sayıda olmasa da
her doğru benim eserim

tam da bu yüzden
yeniden başlayabilseydim yaşamaya
daha az ya da daha çok hata yapmazdım
olanla yetinmesini bileceksin
ayrıca
dert edecek ne var ki
yaptığım sırada hata değildi onlar
hep daha sonradan hata oldular

çıplak ayakla dolaşmazdım kırlarda
yeni ayakkabılarımı giyer
uzun turlar atardım
doğru yerde durup doğru zamanda
en doğru açığı bularak
ayaklarıma bakardım
vitrin camlarında

aynı miktarda yerdim dondurmayı, bezelyeyi
aynı sayıda gün doğuşu izlerdim yine
daha fazla olursa
aynı tadı vermez ki

mutsuz anlarım da çok oldu
onları da yaşamayı isterdim tek tek
ayrıca neden kendimi avutmayayım ki
aslında onlar
mutlu anların kıymetini bilmem için
birer hediye diyerek

hangi yaşıta olursam olayım
eğer yeniden başlayabilseydim yaşamaya
sorunlarımla birlikte yaşardım ben
onları çözerdim bir güzel
defterini düürerdim her birinin
yan gelip yatardım daha sonra
daha büyük keyif var mı hayatta
kaçsan nereye kadar
Fizan'a git istersen
sorunsuz yaşamak olanaksız
var olmanın kendisi de
bir sorun değil mi zaten
nefes alarak çözümlenen

keşkelerim de oldu elbet
olmaz mı, hayat bu
birden çok seçenek varsa önünde
ara sıra yanılır insan
bu da böyle olsun demek gerek
her işi yarış görüp
madalya hayali kurmuyorsan
bazen en doğru çözüm yetinmek

işin özü
iyi yaşamalı zamanı
çünkü yaşam dediğin
anlardan oluşur
o yüzden
güzelliklerle doldurmalı her anı
baktın yapamıyorsun
gülmüyor yüzün
olan biten içinden
iyi ve güzeli seçmeli gözün

yaşam anlardan oluşur tabii ki
oluşur oluşmasına ama
mutlu olma şansın kalmaz ki
hayıflandıktan sonra

SENDE BEN

çiçekler sereyim
erguvanlar dökeyim yollarına
salın da gel, usulca
fırtınalar ürkmesin
ürkmesin içimdeki tayfunlar
mor ipekten
şal örteyim omuzlarına
üşümesin

böyle uzaktayken benden
bir meçhul destan gibisin
okumadığım, işitmediğim
kaynağından su içmediğim dağlarda
ürkek, mağrur bakışlı
bir yavru ceylan gibisin

en güzel cevabısın
hiç sorulmamış soruların
en güzel sorusun aynı zamanda
tüm cevaplara
hem ıssız çöllerde susuzluğum
hem yalnızlığımsın engin sularda

sende
hayallerimi buldum bir parça
bir parça iki gözümü
koklayamadığım çiçekleri sevdim
yaşayamadıklarımı öğrendim
güzel ellerinde
sende ben
hatırladım öteki yüzümü

bıraktım çaresizliğimi
sakin kıyılarına hayallerimin
seni görünce
özlemini duydum
seninle dolu düşlerimi
başucuma koydum hep
uykuya düşmeden önce

KOYUNÖREN - 31.10.1983

bulutlu bir dağın orta yerinde
kuş uçmaz kervan geçmez
bir köydüm ben
boy boy yarıldı tarlalarım
günün birinde
boy boy uçurumlandı
taşım kalmadı taş üzerinde

kayalar kapadı yolumu, kocaman
can can kırıldı insanlarım
şimdi dümdüz olmuş bir tepede
taş ve toprak yığınıyım

bir görseniz
yer nasıl efelik edermiş
kükrercesine, uzaklardan
gök nasıl boşalmış
katıla katıla ağlar gibi
çeşmeler nasıl kururmuş yağmurdan

yıkıntıları kaldı okulumun
göçmüş bahçe duvarı bir de
çocukları yok
o cingöz, perçemi kara yavruları
deprem aldı
şafak vakti, evlerinde

sahipsiz bir dağın orta yerinde
bir köydüm ben
sabah horozlarım öterdi erken
akşam dumanı tüterdi bacalarımın
şimdi silik bir noktayım sanki yeryüzünde
deprem aldı götürdü
hiç izim kalmadı dünden
birkaç çadır, birkaç ışık
çok az çizme, çok bol balçık
umutlarım asılı gökyüzünde

güneşle geldi neyse ki
deprenin ardından ilk sabah
sağda solda
birkaç sağlam ev kalmış
bütün kuytular marazlanmış
yağmur iyice yorulmuş artık
mecali yok yağmaya
annelerin gücü yetmiyor ağlamaya
babalar dersin
bıçak açmıyor ağızlarını
cılız bir çadırın arkasında
anne bir yandan baba bir yandan
sarılmış bırakmıyorlar
sağ kalan tek kızlarını

ıslak toprağın üstüne dizildiler
sıra sıra, yan yana
yüz yirmi yediydi en son sayı
çoğu çocuk
ufacık bedenler derin uykuda
sürme çekilmiş gibi kara gözlerine
buhar yükseliyor giysilerinden
minicik eller nasıl da üşümüş
yapışmış sobaya yanarken

sıraların başlarına geldiler
küçük adımlarla, korka korka
bakmak istemiyordu gözleri
anneler, babalar, sağ kalanlar
sarılıp birbirlerine
uzun, çok uzun ağlaştılar
sonra sözleşmiş gibi
hepsi de aynı anda
hep bir ağızdan sustular
yeri göğü inletti çığlıkları
kollarını dizlerine koyarak
öylece kalakaldılar
donmuş gibiydi bakışları

sıradan bir dağın orta yerinde
bir köydüm ben
şimdi taş ve toprak yığınıyım
yolum yok artık
dağ devrildi üzerine
şosenin bittiği yere park ederek
örümceğe benzer ciplerini
tepeyi tırmanarak geldi devlet büyükleri

sana söylüyorum delikanlı
Kızılay çadırında
birazdan ekmek dağıtılacak
oyalanma buralarda

ben orta yerindeydim, her neresiyse
bir köydüm, küçücük
şimdi yerin içine girip
saklandım sanki

ben de o dağdım
sıradan
orta yerinde köy olan
ne dağlığım kaldı
ne sıradanlığım
artık uzun sürüyor karanlığım

DURUŞU KUYTUDA ALEV

çorak topraklarda gül gibisin
canlı, yalın
içimi ısıtan ezgileri duyumsuyorum
sana baktığım zaman
bir de coşkusu
çağlayanların

hiç koklamadığım bir baharda
yalnızlıklarına düşen
bir serap gibisin
uçsuz bucaksız
belki de bir rüyasın
hiç görmediğim
bir türkü gibisin, coşkulu
söylemediğim, işitmediğim
çıplak ayakla yürümediğim çayırda
ve hiç gelincik koparmadığım
dağ yamaçlarında
bir keklik gibisin
duruşu kuytuda alev
bakmaya kıyamadığım

narın ve zarif olan her şeyle
yarışıyor ellerin
varlığın sarıyor her yanı
seninle dolu düşlerime soruyorum
kimim, neredeyim, hangi haldeyim
göze alamıyorum umutlarımı

gri, kurşuni akşamlar
kül rengi geceler saklar içinde
ben yalnızlığımı saklarım
ceplerimde
günleri sayarken
kimseye göstermeden
üşür parmaklarım

sessizlik gibisin salkım saçak
buram buram susuzluk gibisin bazen
bazen bir kıpırtı, ıssızlıkta
şiir gibisin, henüz yazmadığım
bir ışık
zifiri karanlıkta

NİSANLIK ZOR İŞ

hem martın cakasını çekeceksin
hem mayısın angaryasını
yine de
on paralık değerin olmayacak
ne temmuz kadar karizman
ne aralık
bütün çiçekler sende açacak ama
hep başkası koklayacak
olmaz olsun bu nisanlık

coşku vereceksin insanlara
baharı hissedecekler
aşık olacaklar günaşırı
çiçek toplayacaklar
onlar gönül eğlerken kırlarda
ha bire çalışacaksın
sebzeler sende ekilecek
güneşin gönlünü edeceksin parlasın
sende toplanacak ayrık otları
suyun gönlünü edeceksin sulasın
toprağı razı edeceksin beslemeye
ama hatır için de olsa
kimse çalışmayacak
seni mutlu etmeye
umurlarında olmayacaksın

dallarda çiçeği fark etmeyecekler ama
çamurdan şikayet edecekler
şu yaz gelmedi bir türlü
kış da ne uzun sürdü
diye dertlenecekler
çabanı görmeyecekler

biraz yağmur çiselese
sorumlu sen olacaksın
ha bire söylenecekler
güneş açsa birkaç gün
senden bilmeyecekler
yaz geldi diyecekler

kasımın burnu Kaf dağında
ocakla ağustosunu hiç sorma
ekime eyvallah diyeceksin
ne ona yaranabileceksin ne buna
şubatla eylül bir olacak
seni çekiştirecek
dinlemez, anlatma hazirana
sen durmadan çalışacaksın
ona yetiş buna yetiş
koşturup duracaksın
beni alın bu görevden
başka bir ay olayım ben
nisanlık çok zor iş

MARA GÜNÜ

bir koca küme duman
bir büyük yığın çalı
bir de Şef karşıladı bizi
sirtında upuzun
kırmızı bir şal vardı
diz altlarına varan
bir de yıpranmış sandaletleri
ayaklarında
köy girişinde topladı hepimizi
hükmeden bakışlarla

kırkılı yaşlardaydı
elinde asa olmasa
Şef olduğunu düşünmek zormuş gibi
bir hava seziyordu insan
asayı tutuşundan
kuru ve düzgün bir ağaç dalıydı oysa
üzeri desenlerle süslenmiş yakılarak
baş kısmı hafif toparlak

uçsuz bucaksız Afrika savanında
hiçbir yerin yakınındaki
isimsiz bir düzlüğün ortasındaydık
elleriyle bizi yakına çağırdı Şef
işitebilmek için söyleyeceklerini
çevresinde toplandık

kurumuş bir çalının ucunda bir kuş
aldırmaz bakışlarla
bizi süzüyordu
hem çok uzaktan
hem çok yakından
gençlerin sesi geliyordu
zıplayıp şarkı söyleyen
kara kuru bir oğlan
Şef'e korku ve hayranlıkla bakarak
köy kapısından giriyordu
annesinin peşinden

bakın dedi Şef, baktık
taş toplamış irili ufaklı
yere dizmiş daire şeklinde
köyün bir maketini yaptığını
o söyleyince anlayacaktık

kapkara bedenini saran
kırmızı şalını düzelterek
şu an buradayız dedi
iki taşın arasını göstererek

köy maketini tamamlıyor
minik bir ağaç gibi duran
şirin çalı parçası
acaba nedir derken
Şef merakımızı giderdi
köy kapısıymış orası

şaşkın bakıyor tüm gözler
bu, kapı mı gerçekten
şaşıracak ne var ki
kapının gerçeği de
büyük bir çalı zaten

coşku doluydu Şef
durmadan konuşuyordu
gözleri bizi aşıp
savana ulaşıyordu
bu ev kız kardeşimin
oğlumun kaynanası aynı zamanda
burada şifacımız yaşıyor
en doğru duayı o bilir
her derdin ilacı onda

heyecanla anlatıyor köydeki evleri
gözlerinin içi gülüyor anlatırken
başka bir taşa dokunuyor uzun parmağı
yeni bir evden söz ederken
Mara nehrine çok uzaktı köy
gökyüzüne çok yakın
Serengeti bir günlük yol diyerek
sözlerini tamamladı gülerek

çember şeklinde evler
tek katlı, bitişik düzen
yan yana sıralı
her evin önünde bir öbek çalı
başka da bir şey yok köyde zaten
orada burada birkaç keçi, birkaç inek
kurumuş ot bulmayı ümit ederek
sürekli yerde burunları

orta avlu gübre dolu
yürüme yolları gübreden
ev duvarları da
hem üzüyor hem isyan ediyor insan
şaşkın şaşkın bakarken
başka ne gelir elden

yakın bir saçak altında
toplanmış beş on kadın
hediyeelik eşya yapıyor
rengarenk ipliklerle
yüzler boyalı ayaklar yalın
Şef bizi o yana sürüklüyor
fiyatlar maliyetin altında
hayalleri sorma
üstünde bulutların

her parmakta ayrı bir ip
birini itip birini çekip
önce kahverengi sonra öteki
bu gözler nasıl gülümsüyor
o alınların altından
kaşlar o kadar çatılmış ki

hüzün diz boyuydu
yüzlerimizde hepimizin
hayatın uygarlıktan bu kadar uzak
ve sıfıra bu kadar yakın
nasıl devam ettiğine şaşırarak
sonuna gelmiştik turistik gezimizin

doluştuk minibüse
sarı kumlara koyulduk
arada her birimiz
geri döndürüp boynumuzu
köye doğru bakıyorduk
minibüs yolla boğuşurken
bir suçluluk vardı içimizde
biz uzaklaştıkça küçülüyordu köy
Şef büyüyordu gözümüzde

KAVUŞMA

kıpır kıpırım seni bekliyorum
odamın dört yanı neşe
odamın dört yanı ılık
üstelik
dışarıda eksi beş eksi altı sıcaklık
dağlar dersin yaşlandılar çoktan
bembeyaz tepeleri
ben ayları çekiyorum
uzak denizlerde kürek çeker gibi
sen saçlarını salıyorsun
bütün düşlerime
silme bulut, silme kar altında şehir
kıpır kıpırım
içimde dünyanın umudu var
seni bekliyorum
gönlümü dolduruyor
kara kış ortasında bahar

bir coşku denizindeyim ki sorma
ellerimi ovuşturuyorum sürekli
gözlerim bir canlı, bir parlak
hayat güzel, her yer zifiri aydınlık
nihayet sonun geldi
şimdi canına okudum senin
yaktım çıranı ayrılık

mektubunu aldım, sağol
içinde gönderdiğin resmini de
dur, koşma düşersin
diyor sanki resmin
öyle sevecen, tedirgin
göz kulak kesilmişsin
emanet emanet gülümseme bir daha
olur mu
sana yakışıyor, beni yakıyor

kışlıkları çıkardın mı demişsin bir de
hiç çıkarır mıyım
sıkıca giyiyorum hepsini
hasta olmaya niyetim yok
seni görmeden

bugün kasımın son günü
ayrılığın son günü değil
ama aylardan bir ay
günlerden otuz gün azaldı
şurada aralığın bitip
martın gelmesine
ufukta temmuzun görünmesine
ne kaldı

henüz gelmene birçok ay var
biliyorum, olsun
şimdiden sobamı doldurdu güneşin
gülüşün
soframa karanfil olup kondu

geleceksin diye
hediyeler almadım
hiç hazırlık yapmadım sana
neyse canım
o kadar da abartmaya gerek yok yani
bu zaten hayali bir kavuşma

BENİM CERENİM VAR

sizden uzakta olmak pek yaman
bugün
bir sonraki günün bir öncesi
bir öncekinin
yüz yıl sonrası gibi
öyle zor geçiyor zaman

güç oldu ama akşam oldu
on birinci gündönümü ayrılığımızın
çivilenmiş gibi saniyeler
bir adım öteye gitmiyorlar
ne olur uğraştırmayın beni
ısrar etmeyin çocuklar
sizin için şiir yazamam
benim cerenim var

henüz hal hatır sormadık,
hiç konuşmadık seninle biliyor musun
yürümeye başlamadın daha
yedi aylık bile değilsin
nasıl olsun

yine de tüm ömrüm boyunca
hep yakın olmuşum sanki sana
yıllar geçivermiş fark etmemişim
yaza, kışa dönüşmüş baharlar
sanki aramadan bulmuşum seni
hep sevmişim
gelmenize daha uzun aylar var
yavrum, cerenim, yolunda gözlerim

dört bir yanıma dadanmış
dans ediyor hülyalarım
şehrin her yanı buz gibi, sımsıcak
gölgelerin boyları kısalmış
yükseklerde kar bastırdı bastırarak
hiç sevmedim bu ayrılığı
binalar dersin
köşeli kaya gibi her biri
sivriltiyor yalnızlığı

gelirken koca dağlar vardı yollarda
her taşı bir uçurum
her ağacı bir vadi
suları kabarmıştı ırmakların
benim için
yolculuk demek özlem demek
o yüzden
çiçek gönderdim
kurumuş otlarına ovaların
otobüs camına çizerek

uzadı ellerim
gözlerim
asılı kaldı boşlukta
ben çok deneyimliyim
özlem şiirleri yazmada
ne olur ağlamayın
ağlamayın çocuklar
çekiştirmeyin kolumu bacağımı
sizin için şiir yazamam
benim cerenim var

MİTRALYÖZ BAHÇESİ

sen neden buradasın silahçı amca
bir şey mi unuttun çöllerimizde
ne zaman görsem seni
palmiye fokurdatıyorsun
nargile gölgelerimizde

bu nehir yatağını
sen mi kuruttun
ne işin var
ıssız dağlarımızda
konuşsana, dilini mi yuttun
yoksa demokrasini mi unuttun
dupduru un çorbalarımızda

sana papatya topluyorum
altında kalmışlar tank paletlerinin
geçen gün gemilerle getirdiğin
bak, kol düğmelerini buldum burada
hani arıyordun, bulamıyordun
kenarında tabağının
hemen yanında
istiridye kabuklarının
dün akşam yediğin

jilet gibi ütölü giysilerin
bir elinde kehribar taşlı yüzük
gün gibi parlıyor ışık vurunca
yere dayanmış bir elin
bu insanlar neyin gelir
bu köylü akrabaları mı silahçı amca
Nobel töreninde kına mı yaktın eline
o kan izleri de ne

Afrikalı Yewande ile
Kafkaslardan Danylo
seksek oynarlarken
uçaksavar ormanının ucundaki
mitralyöz bahçesinde
bizim silahçımız sizin silahçınızı döver demiş
biri diğerine
öteki sinirlenmiş
hadi be oradan diye terslemiş
bizim silahçımızın uzun ve gizli elleri var
sana ne sattığını bilmezsin
kendi aldığından da haberin olmaz
roketi, el bombası, süngüsü
senin bunlara aklın ermez
ne konuşup duruyorsun bilip bilmeden
geri kalmış ülkenin
molotof burunlu sümüksüsü

bu sözlerin ardından
uzun bir sessizlik geçmiş aralarından
kulakları sağır eden
sonra sözü almış diğeri
bizimkine ait buralar
sizin silahçınız da ne ki
yoktan yaratır bizim silahçımız
istediği her yerde pazar
hem yargıç hem savcı olur yerine göre
hem ödöl hem ceza verir
sana insan hakları öğretir
sen farkına bile varmadan
getirir demokrasiyi burnundan

onlar böyle konuşurken
tatlı tatlı atışırken yani
Nikaragua'da bir bebe
insan amcaların tüfek kollarında
obüs çiçeği hastanesine kaldırılmış
en yoğun bakımına yatırılıp yer mayınlarının
tedavi altına alınmış
topların güm güm feryatları altında
ve acıklı ağıtları eşliğinde tankların
en ciddi tedavileri görmüş
bütün füze haplarına
sarin merhemlerine
ve mermi iğnelerine karşın
kurtarılamamış ölmüş

sen silah sattıkça bana
dizlerime çivi batar
gözümü kör eder karanlığın
tam şuramda bir yerime takılır silahçı amca
yutamam, büyük lokma
bana göre değil uygarlığın

ADAM OLMAK DA NE Kİ

insanlar vardır dupduru
yalın ve kusursuz
gizemli bir gölge gibi yaşarlar
varlardır ve yoklardır aynı anda
her gün, her şeye
her zamanki yerden başlarlar

dünya yansa umurlarında değil gibidir
her türlü sıkıntıyı dert edinirler aynı zamanda
hem çocuk olurlar küçüklerle
hem olgunluk olur bakışlarında

işte böyle biriydi öğretmen Selim Bey
her öğle üzeri saat tam birde
aynı bakkaldan ekmeğini alır
ve yine aynı bakkalda
sarardı ekmeğini aynı gazetesine
aynı taşlara basarak yürüdü eve dönerken
karşıdan karşıya
hep aynı yerinden geçerdi caddenin
fark edilmemek istercesine

her zaman aynı tonda olurdu sesi
gösterişsiz, sakın
konuşunca saatlerce dinlerdin
çizgili, koyu renk takım elbisesi
ve bağcıklı siyah ayakkabılarıyla
kalburüstü bir memura benzerdi
yolda görsen öğretmen demezdin

tebeşir bile olsa elinde
her iki dakikada bir kesintisiz
sol elinin işaret parmağının ucuyla
burnunun üzerinden itekleyerek
gözlüğünü gözlerine yerleştirirdi
saatini ayarlayabilirdin
sınıfa girdiğinde
derslere tam zamanında gelirdi

beni severdi, bilirdim
saçımı okşamıştı bir keresinde
filesindeki kağıt torbadan çıkarıp
kocaman bir simit vermişti
öğretmenin yaptıysa eğer
böyle şeyleri unutmazsın
ne zamandı hatırlamıyorum
beni kendime getiren o sözü
Selim Bey söylemişti:
sen adam olamazsın

öyle durur sade ve görkemli
bir küpe gibi kulağımda
suskunluk denizine yelken açarım
o günleri hatırladığım zaman
bu sözde toplanmıştır sanki
delikanlılığımdaki ilk anılarım
bakarken gerilere
Selim Bey'i düşünür
söylediklerini hatırlarım

son gidişimde gördüm
taşları eskimiş okulumun
üstüne yazılar çiziktirdiğim
sırtımı verip hayaller kurduğum
ağaçları büyümüş
bir arkadaşım söyledi
doğru olmamasını ne çok isterdim
Selim Bey ölmüş

ölmeden aklına gelmemişimdir herhalde
böyle böyle bir çocuk vardı dememiştir
neden desin
sen adam olamazsın sözünü
birçok öğrencisine söylemiştir
tarzı öyleydi belki Selim Bey'in
beni hırslandırıp
başarılı olmamı istemiştir

hem belki
tamamen kuruntudur benimki
o kadar da olumsuz düşünmemiştir hakkımda
günümüz dünyasında
adam olmak da ne ki
şunun şurasında

GÖNLÜM SİLME SONBAHAR

ateş olsam yanardım senin için
usul usul, inceden
ateş olsan atardım kendimi kucağına
yanarım diye düşünmeden

kararmış bütün ufuklar
saçları dökülmüş ağaçların
sular gönülsüz akıyor
toprak kendini gizlemiş
kabuğuna çekilmiş dünya
kanı çekilmiş ovaların

ağlayacak gibi kuşlar
yerde sarı bir yorgan
her biri kırgın
her biri solgun
yapraklar, yapraklar
hüzünlü bir öykü anlatıyorlar

yağmur olsam ıslatmazdım seni
yanına yaklaşmazdım bulut olsam
rüzgar olsam esmezdim senden yana
üstünde erimezdim kar olsam

ağaçların dili var mıdır
çiçekler işitir mi
yalnız kırmızı mı olur gelincikler
yalnız ben mi uyuyamam geceleri

uzun ve hazin
bir şarkı gibi yalnızlık
erken inen akşamlarda
fark ettirmeden gelir
ve bitmek bilmeyen gecelerde
kabuslarımla eğlenir

dünyamı dolduruyor
sarıp sarmalıyor her yanımı
fesleğen kokulu öfkelerim
bütün tepeler süzgün
nerede benim sabretlerim
umutlarım nereye gitti
coşkularım heveslerim
beni neden terk etti
içimde bir huzursuzluk
dağlar görünürde değil
üstüme üstüme geliyor bulutlar
başka mevsime yer yok
gönlüm silme sonbahar

tüm soğuklarımı ısıtırdım senin için
tüm sıcaklarımı soğuturdum
bahar olsam çiçeklerimi sana açardım
sana dökerdim tüm yapraklarımı güz olsam
ilk işim uçmak olurdu sana
kanatlınsam

UZAKLAŖSA UZAKLARDAN

en eski anılardandır
bebeklik günlerinden
kucağına alır çıkarsın
kışsa güneŖe yazsa gölgeye
bir coŖku kaplar içini birden
baba olmak bu olmalı diye
geçer içinden

biri ona gel dese, almak istese
istememez, geri çeker kendini
başını iyice gömer senin boynuna
saçlarını öpersin
o an en mutlu sensin

öksürse bir korku kaplar içini
neyden korktuğunu bilemezsin
dünya yansa umurunda olmaz
başka Ŗey istemezsin
sadece öksürmesin

bazen kolaydır baba olmak
bazen kök söktürür adama
hele telefon ettiysen geç vakit
açmadıysa
bir şey de yazmadıysa üstelik
yandın ki sorma

yaman çelişki baba olmak
bir yandan her şeye yetişmeli o
her bilgiye erişmeli
bir yandan
-öyle bir dünya olmadığını bilsen de-
asla riske girmemeli

canı yansa bir sebepten
için kavrulur acıdan
bazen o kadar özlersin ki
dalar gözlerin boşluğa
her işini bitirmiş olsa
uzaklaşsa uzaklardan
giriverse şu kapıdan

ÇOK GÜZEL SUSUYORDU

hayal etmek iyidir dedi birden
oturmaya çalışırken
kördüğüm yaparak incecik bacaklarını
ve dizlerini hafifçe kaldırarak
belli mi olur diye ekledi sonra
bakarsın yaparsın hayalini
yapmasan da kalır orda
gün gelir hatırlarsın
yine hayal kurarsın

yapamadıktan sonra
hatırlasam ne olacak
hatırlamasam ne olacak
demedim ona
çok isteksizdi konuşurken, belliydi
biraz yavan kaçacaktı
hem sonra işi vardı
minik işportasındaki tütsü destelerine
sonsuzluk dolu gözlerle
kim bakacaktı

Agralı mısın dedim
laf olsun benimkisi
evet dedi
dünyanın en kısa evetiydi

başında Sigh sarığı
omuzunda kül rengi bir şal
sırtı çıplak ve kambur
ondan genç görünüyor
arkasındaki Taj Mahal

uzaktan geçen bir genç kız
Agra kalesine bakıyor
gözlerini parlatarak
ve dalgalandırarak legenhasını
Yamuna'ya yürüyor
arkasında bir yığın
delikanlı göz bırakarak

saçlarını traş etmiş az biraz
dişlerinin tümü dökük neredeyse
yüzündeki seyrek sakal bembeyaz
hem dar gibi duruyor
hem de bol gibi
diz altlarından lastikli şalvar
sarığın alt kısmında
uzun mu uzun
kara mı kara bir ense
hemen yanı başında su içtiği kabı var
hava hem sıcak hem bunaltıcı ama
epeydir dokunmadı ona nedense

biraz ileride
olmayan bir ağacın olmayan gölgesinde
boz bir köpek uyukluyor
bir çocuk
bir yandan köpeğe bakmaya çalışıyor
bir yandan yalınayak
annesinin peşinden koşturuyor
ayakları birbirine dolanarak

son bir hamle daha yaptım
ayakkabı giymez misin diyerek
tüm merakımı giderdi
boş boş yüzüme bakıp
ve düşünüyor gibi yapıp
bir yanıt vermeyerek

başka konuşmadık
tütsü satıyordu meşguldü
bir süre daha izledim onu
sonra uzaklaştım oradan
o gün, sonraki günlerde
ve tüm yolculuk boyunca eve dönerken
bir resim gibi
gözümün önünde duruyordu
onu dinledim hep
hiç sözünü kesmeden hem de
ne güzel susuyordu

UYSAL BİR ÇOCUK GİBİYDİ BOĞAZ

bir kuşlar vardı
uçuşan, oradan oraya
bir de dalgalar, arpa boyu kadar
gönülsüzce vuran, kıyıya
şurada burada sarsıntısız
birer oyuncak gibi duran
teknelerin yaptığı
uysal bir çocuk gibiydi Boğaz onun dışında
sadece bir iki noktasında kıyının
biraz çöp, birkaç yosun
küçük dalgaların bıraktığı

pamuktan yumuşaktı sesi denizin
yumuşaklık seste değil
etkisindeydi
iri kıyım bir kuzeyli
koşturur gibi yaparak
daldı arasına teknelerin
ona yetişmek isteyen diğerleri
boğuşarak valizleriyle
ve duraksamadan konuşarak
yolcusu oluverdiler aynı geminin

on yaşlarında bir çocuk
renkli otomobil görünümlü
kayıkları gösterdi annesine
binmek istiyorum dercesine
tam bu sırada
zıpkın gibi genç bir adam
el salladı kıyıdaakilere
davet eder gibi
lostromo olduğu geminin güvertesine

petrolsen Ortadoğu'da çıkarılan
bir büyük tankerde yol alıyorsan
ya da iri bir gemiysen okyanusta
Malakka'nın önemini bileceksin
daha kısa bir yol yok Uzak Asya'ya
mecbursun, buradan geçeceksin

büyük gemiler geçiyordu
sakin bir çocuk gibiydi Boğaz
uysaldı
gerçi, büyük dalgalar da oluyordu zaman zaman
bugün suskundu ama
görkemli ve suskun
belki de gururundan

kırmızı ceketli bir kadın
her söze ellerini katarak
ve başını oynatarak aşağı yukarı
ikna etmeye çalışıyordu belli ki
kıyıda aynı bankta
yanında oturan adamı

adam
Boğaz'a bakıyordu ara ara
canı sıkındı belliydi
bir eli cebindeydi
diğer elinde ucu küllü bir sigara
kadını dinliyordu, bakışı kederliydi

hava sıcak sayılırdı eylül ayına göre
sadece arpa boyu kadar dalgalar vardı
sevimli bir çocuk gibiydi Boğaz
aslında o kadar da sıcak sayılmazdı
kadının yanı başında oturan adam
üşüdü biraz
ceket yakasını yukarı kaldırdı

sessiz bir çocuktu sanki Boğaz
biraz da esinti vardı nedense
kurumuş yaprakları
yerden kaldıran
sonbahar gelmemişti de
haber salmıştı sanki
geliyorum diye rüzgarla
ağaç yapraklarını dolduran

bir ışık hüzmesi geliyordu
Sumatra tarafından
bazen, afacan bir ocuk gibiydi Boğaz
yer yer
dalgaların kıpırtısı seçiliyordu
bir kuş, ağzında bir çöp
çırparak zarif kanatlarını
Boğaz'a uçuyordu

kuşlar sözün orta yerindeyken daha
kadınla adam
karar vermişçesine birden
kalktılar oturdukları yerden
hem tüm istediklerini söylemiş gibi
hem de hiç başlamamış gibi konuşmaya
baktılar birbirine
vedalaştılar, el sıkışarak, içten
istemeye istemeye ayrıldılar
ne konuştularsa artık
öylece orada bıraktılar

bu yanda
Boğaz'ın doğusunda yani
hem ıssız çöller gibi bomboştu caddeler
hem adım atacak yer yoktu sanki
uzaktan Boğaz görünüyordu
yakından derin bakışlı bir çocuğun silüeti
her aradığını bulmuş gibi sevinçliydi insanlar
hiç aramamış gibi de durgun
tüm dertlerinden arınmışçasına coşkuluydular
tüm dertlerin sahibi gibi de yorgun
Boğaz cingöz bir çocuk gibi görünüyordu
tadını kuşlar çıkarıyordu

ELVAN ELVAN

sen gelirdin her seferinde
telli turnam türküsünde
ne yapacağımı bilemezdim
sen gelirdin
en narin duruşunla
tam o anda dolardı her yana
masum bakışların
içime işlerdi yavaş yavaş
en vurgun yapıcı iniş çıkışları
ve en dayanılmazları notaların

tası tarağı toplar giderdim
çekilirdim en ücra köşeme
ağırlığın yerleşince omuzlarıma
doldurunca görme ufkumu saçların
hüzünlerime bürünür
ses etmezdim
sen gelirdin
geldiğini hissederdim yüreğimde
bir de çakır dikenlerini sevdanın
beklentsiz umutsuz
arardı seni gözlerim

telli turnam skn gelirken
gelirdin sen
gelmediđin olmadı hiç
seni beklerdim
hep sana yakıştırdım skn gelmeyi
kelebeğin kanat ırpmasıydı gelişin
minik bir serçenin sıramasıydı
elvan elvan olurdu her zaman
seninle ilgili hayallerim
sen gelirdin, durup dinlenmek bilmeden
ve hiç gecikmeden üstelik
boşluğa düřtüđünde gözlerim

SANA ÇIKIYOR YOLLARIM

hafiften sarhoşum adamakıllı
çakırkeyfin biraz ilerisi
az da berisi
fonda
belalı bir ezgi var ki sorma
sanki keder denizine düşmüşüm
kalmışım binbir vadide tek başıma
dağlar bana ben dağlara kükrüyorum
yel esmiş, ayaz vurmuş, üşümüşüm
her yer sis, karanlık, her yol sapa
bozulmuşum hayata, küsmüşüm

tatmamıştım hasretin bu türlüünü
şarkılar bu kadar hüzünlü olmamıştı
yollar çekici gelmemişti böyle

bilmezdim
her şarkı seni söylemiş meğer
sen dizili olurmuşsun tüm şiirlerde
adı seninle başlarmış öykülerin
güneş her sabah aslında
seninle doğarmış ufuklarda
hep sana çıkarmış yollarım
seninle doluymuş tüm anılarım

karlar içinde yanmamıştım hiç
kor alevlerde donmamıştım
hiç kuşlara sormamıştım halini kimsenin

MUKUND'UN ÖDÜLÜ

o utangaç bir adam
aslında sıkılıyor sıkılmasına
yine de almak için
arkada oturanların boy ölçüsünü
bir yandan bakış atıyor dikiz aynasına
bir yandan sağı solu kolluyor
trafik yoğun
sürücüler çılgın
bir zarar gelmesin rikşasına

kafasında bin bir hesap
Babulnath'tan merkeze dönsem
oradan çevre yoluna çıkıp
havaalanı asfaltına girsem...

ufaktan sorular soruyor onlara
belli etmeden niyetini
fazla ileri gitmeden bir de
halı severler mi
peki gülyacı
çok ilginç hediyelik eşyaların bulunduğu
ucuzcu bir dükkana
götürebilir onları
çekinmesinler
isterlerse hemen
isterlerse sonra
yeter ki söylesinler

oralı olmuyor turistler
şöyle bir kent içinde
dolanalım demişlerdi
hepsi bu
alışveriş ihtiyaçlarını
çok önceden görmüşlerdi

ısrar etmiyor Mukund
ısrar etmiyor ama
bakışı yalvarmadan üstün
öyle geliyor
arkada eşiyle oturan kadına
sonunda dayanamıyor kadın
Mukund'a soruyor
onlara alışveriş yaptırmayı
neden bu kadar çok istiyor

önce iç geçiriyor Mukund
sağ kaşı seyiriyor istemsizce
boğazını temizledikten sonra
alnına dokunuyor tek eliyle
diğer eli direksiyonda
önüne bakıyor küstüm küstüm
başlıyor anlatmaya
bugün benim doğum günüm
eşıme söz vermiştim
eve kola götürmeye

Mukund'un derdi başka
o satıcıya müşteri götürmek
koca bir şişe kola demek
dolanırken şehrin meşgul caddelerinde
bin türlü ses gelirken ordan burdan
motor homurtuları yankılanırken
sözü döndürüp dolandırıp
alışverişe getirmesi bundan

önce anlamıyor turist kadın
biraz düşündükten sonra
iyi o halde diye atılıyor
duruver bir kenarda
bir koşu al gel kolayı
bir market vardır buralarda
ya da bakkal
biz burada bekleyelim
sorun olmaz, bizi merak etme
seni eşine mahcup etmeyelim

birkaç kez yutkunuyor Mukund
üst üste boğazını temizliyor
sonunda baklayı çıkarıyor
ben sizi o dükkana götürüyüm
alışveriş yapmasanız da olur
onlar bana kola verir diyor

öğle sığağı yerleşmeden
kisa sürede varıyorlar
şehrin sapa bir köşesindeki satıcıya
Mukund'un keyfi yerinde
ağız inmiyor kulaklarından
turistler rol yapıyor onun için
her şeye dokunuyorlar ilgilenmişçesine
birbirlerine gülümsüyorlar bıyık altından

Mukund orali olmuyor hiç
kaşları hafif çatık
rikşanın camlarını temizliyor
gözlerinde bir bilgelik
bakmamaya çalışıyor sözüm ona ama
ara sıra gözü takılıyor kola şişesine
kocaman, üç litrelik

BİR YASTIKTA...

yastık değil kastedilen
bir denge aracı
tahterevalli
kendini tekrar eden
bir gerginlik ilacı

bir gün sen hata yaparsın
iyice dibe çöker senin tarafın
eşin
bağışlama kudretini devreye alır
anlayış levyesiyle destekler seni
yukarı kaldırır

başka bir gün o üzülür
bir sebepten
dağılır adeta
sen teselli merhemini sürersin yarasına
özenle sararsın acıyan kısımları
onu ayakta tutarsın

bazen gücenirsiniz
canınız konuşmak istemez
hatta küstersiniz birbirinize
oysa konuşmak şart
yoksa zaman geçmez
gün eklemek zor olur gün üstüne

yaşamı paylaşıırken
ne hiç küsmemek mümkün
ne hep barışık kalmak
o yüzden en iyisi
şuradan küsüp şuradan barışmak

böyle böyle uçar zaman
geçinir gidersiniz
arada dönüp arkanızı
geride kalan yıllara bakarak
hayat dersiniz

KAYMAKLAR SÜT TUTAR TUTMAZ

bu dünyada
herkes bir başkasına muhtaç
her şey
başka bir şeye mahkum
çiçek suya
su buluta
ben sana

üşür ince dalları ağaçların
aklıma düştüğün zaman
birbirine sarılır kuşlar
tam da o anda
çok uzaktan bir yerden
buruk, yanık, ondurmaz
bir ezgi başlar
dinlesen olmaz, dinlemesen olmaz

kulak verirken yaman ezgiye
yan yana otursak yıldızların altında
karanfil tomurcuğu gibi
yeşerse gülümsemen
ben esen yel olsam
sen bir şarkı mırıldansan
ne güzel olur bilsen

biralar kaynadı kaynayacak
altını yak demiştin ya, yakmıştım
istersen sen de
domates, salatalık, soğan sür
rendelenmiş beyaz peynirin altına
bardakları sonra doldururuz
kimbilir, bakarsın
kaymaklar süt tutar tutmaz
kavuşuruz

seni anlatıyor bütün şarkılar
kuş civıltılarında sen varsın
ekmeğimin kızarmış yüzünde
her damlasında içtiğim suyun
hem aydınlığımda
hem karanlığımdasın

sevmek seni
çizmek gibi resmini
ak tuval üstüne
boyasız kalemsiz
sevmek seni
sevmemeyi bilmemek gibi
kurda kuşa söylemek ismini

ANNELER GÜNÜ

yoluna halılar sermişliğim vardır belki
elini sıcak sudan soğuk suya değdirmemişliğim de olabilir
sofrandan kuş sütünü eksik etmemişliğim de
sen zaten
hep memnundun benden
beni görünce gülerdin
çiçekler açardı yüzünde
ben iyiyim yavrum, sen kendine bak derdin

yine de
neye üzüldüyorum biliyor musun
durduk yerde atılmadım boynuna hiç
gerekçesi olurdu sarılmalarımın sana
ya uzaklardan gelmiş olurdum
senin deyişinle gurbet elden
ya da gidecek olurdum uzaklara

şöyle ağız tadıyla
anılarını dinlemedim
sözün bitinceye dek
her zaman laf karıştı araya
başka şeyler oldu konuşacak
bir çay içemedik karşılıklı
ana oğul dertleşemedik
sanki hiç zamanım yoktu ayıracak

sebep yokken
hiç öpmedim ellerinden
ya bayramdı ya seyrandı
dizinin dibinde oturmadım sen istediğin kadar
yanında üç günden uzun kalmadım
hep bir bahanem vardı

KÖPRÜLERİN ÜZERİNDE GÜNEŞ VARKEN

kentin tepelerinden birindeki
yüksek tapınağın gövde kısmından
kızgın ve sert bir ışık parlıyor
güneş ufku aşmaya hazırlanırken uzakta
kalabalık sayılmaz sokaklar
tenha bile denebilir hatta
Kızıl nehir sarı yeşil akıyor
dolunarak bir o yana bir bu yana
sanırsın vals yapıyor
kavalyesiz, tek başına

birbirine benzeyen iki kardeş
Ba Dinh yakınında
su satıyorlar
kibirli iş sahibi gibi her biri
kimse farkında değil onların
altlarında plastik oturakları
hem ilgisiz bakıyorlar
yanı başlarındaki hayata
hem öğrenmeye can atıyorlar
tüm ayrıntıları

henüz kuvvetli atıyorken
şehir meydanının kalbi
akşam serinliği inmeden daha
ışıldarken balıklar nehirde
suyun altından
karaya zıplar gibi
tuk tuk sürücülerini umudu kesmeden
sona ermek üzere olan günden
tanıdık bir ses yükseliyor
Kızıl nehir tarafından
bir motor kıyıya yanaşıyor
orta yaşlı bir adam
düşmesin diyerek, dikkatli
eşine elini uzatıyor

büyük olan on bir belki
küçük, olsa olsa yedi
biri bardağı hazırlarken
testiyi kucaklıyor öteki
tam bir uyum içinde çalışıyorlar
her bardağı birlikte dolduruyorlar

kulakları düşük bir kedi
sokak içlerine kaçırıyor
sıkıca tutarak ağızındaki balığı
satıcının görmez tarafından
tezgahtan bir çırpıda aşırıldığı
hem çok mutlu
hem kederli gibi gözleri
koşmuyor ama, yine de nefes nefese
hem herkesten gizler gibi ağızındakini
hem de göstermek ister gibi herkese

yüzleri toprak sarısı
saçları kısacık
bin bir umut seziliyor
çakmak gözlerin gerisinde
derken su istiyor bir kadın
hemen işe koyuluyor ikisi de

yakında bir gölgede soluklanıyoruz
hem çarşıya bakınıyor
hem onlardan su alıyoruz
dedesi makasçıymış
rehber anlatıyor
en uzun demiryolunda hem de
öyle böyle değil yani
Uzakdoğulu bir köylüysen
ve su satıyorsan bardak bardak
çok fazla şeyin olmaz gururlanacak
övünmesi bu yüzden

dizlerine varıyor şortlar
fanilalar, kirden sararmış
bakışlar çok isyankar
dikkatle süzüyorum onları
kulakları sağır ediyor
gözlerinin sessiz haykırışları

yere şekiller çiziyor küçük olan
ince bir çubukla
bir yandan gelene geçene bakıyor
biz kardeşi ile konuşurken
minik parçalar koparıyor bir yandan
elindeki pirinç yufkasından

etme eyleme çocuk
öyle bakma yüzüme
sen ki vermişsin sırtını
güneşin yaslandığı sarı dağlara
yeri çiziktirmektesin
yakışıyor mu sana beni üzme
neyine yetmiyor
su testisine göz kulak olup
pirinç kemirmek

insanlar koşuşurken henüz arşı pazarda
ağaç tepeleri gökte kaybolmadan
köprülerin üzerinde güneş varken yani
ulařmak için dünyalarına
kalkıyorlar zorunluluktan
uslu uslu takılıyorlar
yalnızlıklarının peşine
adımları tedirgin ve ürkek
binip ilk otobüse ilk duraktan
anılar denizimde kayboluyorlar
karışıyorlar girdaba
küçük bir iz bile bırakmadan

ÖZLEDİM

saçlarını toplamalarını özledim
merak merak bakmalarını özledim
hem erkenden gelmiş gibi
hem de geç kalmış gibi
oturup kalkmalarını özledim

bir gonca gül takayım
bir beyaz lale
en görkemli örgüsüne saçlarının
salın da gel
bir o yanın görünsün
bir bu yanın

çay içmelerini özledim yudum yudum
gülmelerini, katıla katıla
geyiklerini özledim sonra
sazan kuyruklu olanları üstelik
konuşmalarını, akarsu gibi
kahkahalarını, yankılı
suyu bardağa koymalarını unutmamalı
yüreğimi kor gibi dağlamalarını da

boynunu ortaya çıkarmalarını özledim hem
başını hafifçe öne eğerek
ve dudakların kararsız bir gülümsemedeyken
salına salına yürüdüğünü bir düşünsene
az kalsın unutuyordum
çekirdek çitlemelerin var bir de

bir yaz gecesi hayal ediyorum
sırtüstü uzanıp kumlara
gökyüzünü dinleyerek
yıldızları sayıyoruz
deniz tuzlu şarabını sunuyor
ayaklarımıza

bilmem kaç bardak çay içtin görüşmeyeli
kaç kez sekerek yürüdün
elin hiç yarı yolda kaldı mı
saçını düzeltmek isterken
koşarken narin adımlarınla
ani dönüşlerini saymayı isterdim
inci gülüşlerini de
hiç mandalina yedin mi son günlerde
ya da çilek
bu yıl bunlar ne kadar da sulu diyerek

bir yere bakarken görmek isterdim yüzünü
ellerini bir de
saçlarına dokunmak isterdim çok
gözlerin ufka dalmışken
bir de kolumu omuzuna atmak
bilsen ne zor oluyor
seninle bu kadar doluyken
sensiz yaşamak

ÖZGEÇMİŞ

Abidin Sönmez Hisarcık köyünde (Yayladağı-Hatay) dünyaya geldi, evli ve bir kızı var.Orta öğrenimi kazandığı burslarla Antakya Ata Koleji ve Clatskanie Lisesi'nde (Oregon, ABD) tamamladı. ODTÜ'de başladığı elektrik mühendisliği eğitimini yarıda bıraktı. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden 1982 yılında mezun oldu. Muğla Üniversitesi aile danışmanlığı eğitim programını tamamladı.

Zorunlu hizmet ve askerliğin ardından çalışma hayatı özel sektörde ilaç, eğitim ve danışmanlık iş kollarında geçti. Son olarak kendi alanında dünyanın en büyük kuruluşu olan uluslararası bir şirkette Türkiye, Ortadoğu Ülkeleri ve Fransa'da yirmi yıla yakın bir süre çalıştı. Bölüm müdürü; uluslararası ürün müdürü, Türkiye genel müdürü ve Avrupa-Amerika-Afrika bölgesinde başkan yardımcısı olarak görev yaptı.

İnsan ilişkileri alanında günlük gazete, dergi ve internet sitelerinde sayısız makalesi bulunuyor. Çok sayıda çeviri kitabı yayınlandı. Çeşitli iş kollarında yönetici ve çalışanlara yönelik olarak insan ilişkileri, liderlik ve kişisel başarı konulu eğitim programları gerçekleştirdi. Davet edildiği toplantılarda konuşmalar, sunumlar yaptı.

Gelişmiş Ülke Adamı ve Eleştirme Sanatı adlı iki kitabı bulunuyor.

İLETİŞİM:

marmaris.adm@gmail.com